

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การละเล่นของเด็กไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การละเล่นของเด็กไทย : รี่รีข้าวสาร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มฐ

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

ศ 3.2 ป.1/1 ระบุและเล่นการละเล่นของเด็กไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเกี่ยวกับประโยชน์ของการละเล่นรี่รีข้าวสาร (K)
2. เล่นการละเล่นรี่รีข้าวสาร (P)
3. ชื่นชมการละเล่นรี่รีข้าวสาร (A)

สาระสำคัญ

รี่รีข้าวสาร เป็นการละเล่นของเด็กไทยที่มีบทเพลงประกอบการเล่น ทำให้ผู้เล่นรู้สึกสนุกสนานและมีความสุข เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และทำให้มีสุขภาพแข็งแรง

สาระการเรียนรู้

การละเล่นของเด็กไทย : รี่รีข้าวสาร

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์การละเล่นรื้อข้าวสารให้คงอยู่คู่สังคมไทยได้อย่างไร

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล (Gathering)

1. นักเรียนสังเกตภาพการเล่นรื้อข้าวสารบนกระดาน ดังนี้

จากนั้นนักเรียนร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยตอบคำถามในประเด็นคำถาม ดังนี้

- นักเรียนเคยเล่นการละเล่นรื้อข้าวสารหรือไม่

(เคย/ไม่เคย)

- เมื่อเล่นการละเล่นรื้อข้าวสารแล้ว นักเรียนรู้สึกอย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ สนุกสนาน)

2. นักเรียนศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการละเล่นรื้อข้าวสาร จากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ

ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing) (Gathering)

3. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเล่นรี้รีข้าวสาร โดยตอบคำถามในประเด็นคำถาม
ดังนี้

- การเล่นรี้รีข้าวสารใช้จำนวนผู้เล่นกี่คน
(ไม่จำกัดผู้เล่น)
- จุดมุ่งหมายของการเล่นรี้รีข้าวสารคืออะไร
(ฝึกความว่องไวและความสามัคคี)
- การเล่นที่มีเพลงประกอบทำให้ผู้เล่นรู้สึกอย่างไร
(ตัวอย่างคำตอบ สนุกสนาน เพลิดเพลิน)

4. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ฝึกอ่านและร้องเพลงประกอบการเล่นรี้รีข้าวสาร พร้อมกับปรบมือ
ประกอบจังหวะ ดังนี้

รี้รีข้าวสาร   สองทะนันทันข้าวเปลือก
เลือกท้องโปลาบ   เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
คดข้าวใส่จาน   พานเอาคนข้างหลังไว้

จากนั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเพลงประกอบการเล่นรี้รีข้าวสาร โดยตอบคำถามในประเด็นคำถาม
ดังนี้

- นักเรียนร้องเพลงประกอบการเล่นรี้รีข้าวสารแล้วรู้สึกอย่างไร
(ตัวอย่างคำตอบ สนุกสนาน เพลิดเพลิน)

5. นักเรียนวิเคราะห์เปรียบเทียบการละเล่นรี้ข้าวสารกับการละเล่นงูกินหางว่ามีความเหมือนและความแตกต่างกันอย่างไร ดังตัวอย่าง

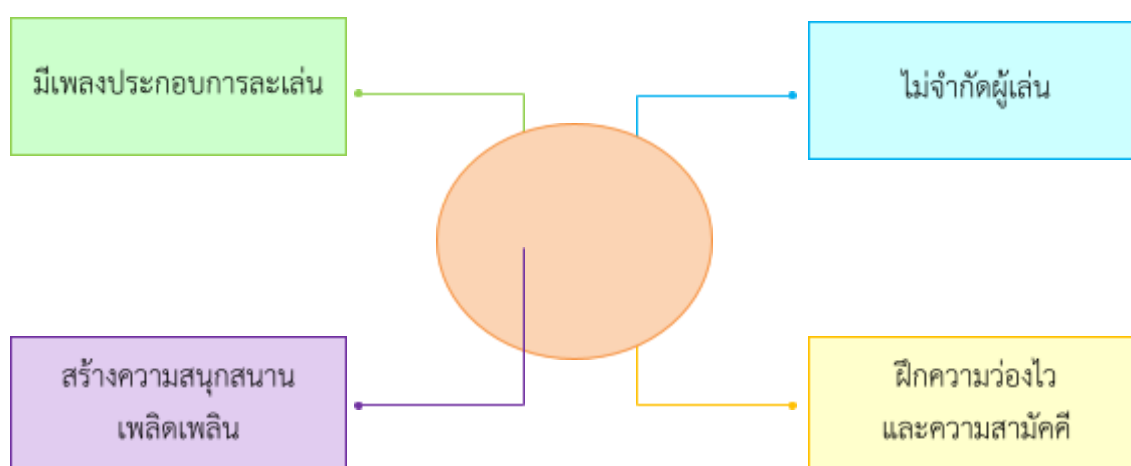
การละเล่นรี้ข้าวสาร	สิ่งที่เหมือนกัน	การละเล่นงูกินหาง
วิธีเล่น : เลือกผู้เล่น <u>(2)</u> คน ทำหน้าที่เป็นขี้มประตู่ ผู้เล่นคนอื่นเดินลอดขี้ม เมื่อร้องเพลงว่า <u>(พานเอาคนข้างหลังไว้)</u> ผู้เป็นขี้มจะลดมือลงกักตัวคนที่อยู่ตรงขี้มไว้และถูก <u>(คัดออก)</u> จากแถว	(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ เมื่อผู้เล่นถูกกักตัวหรือตึงหลุดจากแถว ต้องออกจากการเล่น ☐ มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่น ☐ มีเพลงประกอบการละเล่น ☐ ผู้เล่นเกาะเอวต่อกันเป็นแถวยาว	วิธีเล่น : เลือกผู้เล่น 2 คน เป็น <u>(พ่องู)</u> กับ <u>(แม่งู)</u> คนที่เหลือเป็นลูกงู และลูกงูคนแรกเกาะเอวแม่งูและลูกงูคนอื่นเกาะเอวต่อกันเป็นแถวยาว ร้องเพลงโต้ตอบกัน เมื่อพ่องูร้องตอบว่า <u>(กินกลางตลอดตัว)</u> พ่องูจะวิ่งไล่จับลูกงู ถ้าลูกงูถูกตึงหลุดจากแถว จะต้องออกจากการเล่น

6. นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์การละเล่นรี้ข้าวสาร โดยตอบคำถามสำคัญ ดังนี้

- นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์การละเล่นรี้ข้าวสารให้คงอยู่คู่สังคมไทยได้อย่างไร
- (ตัวอย่างคำตอบ นำการละเล่นรี้ข้าวสารมาเล่นกับเพื่อน ๆ เป็นประจำ)

กิจกรรมนี้สร้างเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ด้านรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย

7. นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการละเล่นรี้ข้าวสาร เป็นแผนภาพความคิดบนกระดาน ดังตัวอย่าง

ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge)

8. นักเรียนชมการสาธิตวิธีการเล่นรีรีข้าวสาร แล้วนักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8-10 คน จากนั้นแต่ละกลุ่มฝึกเล่นการละเล่นรีรีข้าวสาร แล้วบันทึกผลลงในแบบบันทึก ดังตัวอย่าง

แบบบันทึกการละเล่นรีรีข้าวสาร			
ชื่อ	นามสกุล	ชั้น	เลขที่
1. การละเล่นที่เล่น			
2. ความรู้สึกที่มีต่อการละเล่นรีรีข้าวสาร			
3. ความรู้สึกเมื่อได้เล่นการละเล่นไทย			
4. ถ้ามีเวลาว่างจะนำการละเล่นไปเล่นกับเพื่อนหรือไม่			
5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการละเล่นรีรีข้าวสาร			

9. นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน ดังนี้
รีรีข้าวสาร เป็นการละเล่นของเด็กไทยที่มีบทเพลงประกอบการเล่น ทำให้ผู้เล่นรู้สึกสนุกสนาน และมีความสุข เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และทำให้มีสุขภาพแข็งแรง

ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill)

10. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเล่นการละเล่นรีรีข้าวสารหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนร่วมกันประเมินผลการเล่น และแสดงความรู้สึกชื่นชม

11. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำงานให้เห็นการคิดเชิงระบบและวิธีการทำงานที่มีแบบแผน

ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating)

12. นักเรียนนำการละเล่นรี้ข้าวสารไปสาธิตและถ่ายทอดวิธีการเล่นให้เพื่อน ๆ ในโรงเรียน และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการละเล่น เพื่ออนุรักษ์การละเล่นของเด็กไทย และสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินให้กับผู้อื่น

13. นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียนรู้และหลังการทำกิจกรรมในประเด็นต่อไปนี้

- สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร
- นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มอย่างน้อยเพียงใด
- เพื่อนนักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มอย่างน้อยเพียงใด
- นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนในวันนี้หรือไม่ เพียงใด
- นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้นี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมทั่วไปได้อย่างไร

จากนั้นแลกเปลี่ยนตรวจสอบขั้นตอนการทำงานทุกขั้นตอนว่าจะเพิ่มคุณค่าไปสู่สังคม เกิดประโยชน์ต่อสังคมให้มากขึ้นกว่าเดิมในขั้นตอนใดบ้าง สำหรับการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
2. บัตรคำ
3. ภาพการละเล่นรื้อข้าวสาร
4. เนื้อเพลงการละเล่นรื้อข้าวสาร
5. แบบบันทึกการละเล่นรื้อข้าวสาร
6. แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

การประเมินการเรียนรู้

1. ประเมินความรู้ เรื่อง การละเล่นรื้อข้าวสาร (K) ด้วยแบบทดสอบ
2. ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม (P) ด้วยแบบประเมิน
3. ประเมินกิจกรรม เรื่อง การเล่นเกมการละเล่นรื้อข้าวสาร (P) ด้วยแบบประเมิน
4. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย (A) ด้วยแบบประเมิน

แบบประเมินตามสภาพจริง (Rubrics)

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
กระบวนการทำงานกลุ่ม	มีการกำหนดบทบาทสมาชิกชัดเจน และมีการชี้แจงเป้าหมายการทำงาน มีการปฏิบัติงานร่วมกัน อย่างร่วมมือร่วมใจ พร้อมกับการประเมินเป็นระยะ ๆ	มีการกำหนดบทบาทสมาชิกชัดเจน มีการชี้แจงเป้าหมาย อย่างชัดเจนและปฏิบัติงานร่วมกัน แต่ไม่มีการประเมินเป็นระยะ ๆ	มีการกำหนดบทบาทเฉพาะหัวหน้า ไม่มีการชี้แจงเป้าหมาย อย่างชัดเจน ปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่ครบทุกคน	ไม่มีการกำหนดบทบาทสมาชิก และไม่มีการชี้แจงเป้าหมาย สมาชิก ต่างคนต่างทำงาน

แบบประเมินกิจกรรม เรื่อง การเล่นเกมละเล่นวิธีข่าวสาร

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
เล่นเกมละเล่นวิธีข่าวสาร	เล่นเกมละเล่นวิธีข่าวสาร ได้ตามกติกา และแนะนำ ให้ผู้อื่นเล่นได้	เล่นเกมละเล่นวิธีข่าวสาร ได้ตามกติกา และมีเทคนิคการเล่น ของตนเอง	เล่นเกมละเล่นวิธีข่าวสาร ได้ตามกติกา	เล่นเกมละเล่นวิธีข่าวสาร ได้ แต่ไม่ถูกต้อง ตามกติกา

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา

ลงชื่อ _____
(_____)

ตำแหน่ง _____

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา/อุปสรรค

แนวทางแก้ไข

ครูผู้สอน _____
(_____)

วันที่บันทึก _____